

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 823/2021
14.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сања Ђукић, адвокат из ..., против тужених Фудбалског клуба „Младост“ Лучани и Лучанског фудбалског клуба „Младост“ Лучани, чији су заједнички пуномоћници Зоран Дамјановић и Живорад Лазовић, адвокати из ..., ради исплате дуга по тужби и по противтужби ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1249/20 од 15.10.2020. године, у седници одржаној 14.12.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1249/20 од 15.10.2020. године и пресуда Вишег суда у Чачку П 1368/18 од 29.01.2020. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку П 1368/18 од 29.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезу тужени да јој солидарно на име исплате дуга од реализације трансфера играча ББ из ФК „Младост“ Лучани у ФК „ВВ“ ... од 20.08.2017. године, а по уговору о регулисању права и обавеза од 05.07.2014. године закљученим између тужиље и првотуженог исплати 375.000 евра са припадајућом законском затезном каматом на евре, у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције рефинансирања, увећане за 8% поена у динарској противвредности рачунато по средњем курсу НБС на дан исплате почев од 20.08.2017. године, као дана остварења услова из уговора о регулисању права и обавеза од 05.07.2014. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужених и утврђено да је уговор закључен у Лучанима 05.07.2014. године између туженог ФК „Младост“ Лучани и тужиље ништав и да не производи правно дејство. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженима на име трошкова поступка плати 701.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1249/20 од 15.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поводом изјављене жалбе.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени су дали одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиле, као ... Фудбалског савеза Србије и спортисте – фудбалера ББ, као клијента, закључен је стандардни уговор о заступању на период од 24 месеца, који је ступио на снагу 01.06.2013. године, а који је оверен код Фудбалског савеза Србије. Према члану 2. уговора, предвиђено је да једино клијент може да плати накнаду агенту за играче за посао који му је обавио и да ће агент за играче добити провизију од 25% од годишње бруто плате играча на основу уговора о раду о којем је преговарао или је преговарао агент за играче, а која провизија ће бити исплаћена у паушалном износу на почетку уговора о раду. Према члану 5. уговорне стране су се сагласиле да ће поштовати статут, правилнике, упутства и одлуке надлежних органа ФИФА, конфедерације и савеза, као и одредбе јавног права који уређују запошљавање и остале законске прописе који важе на територији савеза, као и међународне законе и споразуме на снази. Тужила је у дужем временском периоду водила каријеру фудбалера ББ и њен задатак је био да обезбеди да буде слободан играч, јер је био запостављен у клубу у коме је играо и да га, с обзиром на његове потенцијале доведе у Супер лигу. Тужила и играч ББ закључили су анекс уговора у коме је наведено „Лучани, мај 2015. године“, који је потписао ББ, којим се потврђује да до дана потписивања тужила, његов агент није наплатила провизију од 25% од његове годишње бруто плате, те да ће средства уложена у развој његове каријере наплатити од будућег трансфера. У току 2014. године било је више заинтересованих клубова, између осталих и тужени ФК „Младост“ Лучани, чије руководство је ступило у контакт са тужиљом и започело преговоре око преласка играча ББ у тужени ФК „Младост“ Лучани, којом приликом је и договорен прелазак играча ББ у тужени ФК „Младост“ Лучани, с тим да до јануара 2015. године ББ наступа као играч аматер, а да се након тога закључи професионални уговор. У преговорима се дошло и до тога да тужиљи припадне 50% од трансфера играча из туженог ФК „Младост“ Лучани, због чега је закључен и писани уговор 05.07.2014. године између тужиле и туженог ФК „Младост“ Лучани, којим су ближе регулисана права и обавезе тужиле, као заступника играча ББ. Према члану 1. уговорне стране су се споразумеле да ће будући трансфер играча бити договорен у обострану корист клуба и играча, а чланом 2, да новчана надокнада од трансфера играча ББ из клуба припадне по пола клубу и агенту у односу 50% према 50%. Уговор је потписан од стране тужиле и председника туженог ФК „Младост“ Лучани, ГГ. Тужени ФК „Младост“ Лучани и играч ББ закључили су уговор о професионалном игрању за период од 10.01.2015. године до 30.06.2016. године. Тужиљи је од стране туженог ФК „Младост“ Лучани 04.07.2014. године исплаћено 5.000 евра, о чему је сачињена признаница у којој је наведено да је износ исплаћен тужиљи од стране туженог ФК „Младост“ Лучани на име обештећења за играча ББ. За време трајања првог уговора о професионалном игрању који су закључили тужени ФК „Младост“ Лучани и играч ББ истекао је Стандардни уговор о заступању закључен између тужиле и играча ББ, тако да тужила почев од 01.06.2015. године више није била агент играча ББ. Након истека првог уговора о професионалном игрању који је

закључен између туженог ФК „Младост“ Лучани и играча ББ од 30.06.2016. године, с обзиром да играч није успео да пронађе инострани ангажман, закључен је нови уговор о професионалном игрању између истих за период од 25.08.2016. године до 30.06.2018. године. У току важења тог уговора појавио се агент ДД са понудом ФК „ВВ“ из ... за играча ББ и управни одбор туженог ФК „Младост“ Лучани је одлучио да исту прихвати, као и да се новац од трансфера уступи туженом Лучанском фудбалском клубу „Младост“ Лучани са којим је тужени ФК „Младост“ Лучани имао закључен уговор о пословно - техничкој сарадњи. Трансфер је реализован и 24.08.2017. године закључен је уговор о трансферу између туженог Лучанског фудбалског клуба „Младост“ Лучани, ФК „ВВ“ и играча ББ.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио противтужбени захтев тужених и утврдио да је уговор закључен између тужиље и туженог ФК „Младост“ Лучани 05.07.2014. године ништав правни посао у смислу члана 103. Закона о облигационим, јер је противан члану 19. став 8. Правилника о агентима за играче ФИФА и да тужиља нема право на тражену накнаду. Првостепени суд је сматрао да се тужиља, као агент за играче приликом заступања играча ББ морала придржавати одредби Правилника о агентима за играче ФИФА закључујући спорни уговор са туженим ФК „Младост“ Лучани 05.07.2014. године, из чије садржине произлази да у вези са трансфером играча ББ из туженог ФК „Младост“ Лучани има заједнички интерес са тим клубом и то пословни, у подели новца на једнаке делове од будућег трансфера играча из туженог ФК „Младост“ Лучани у други клуб, иако је у том тренутку са играчем ББ имала закључен стандардни уговор о заступању, којим је поред осталог чланом 2. било предвиђено да једино клијент може да плати накнаду агенту за играче за посао који је обавио и да је на тај начин поступала супротно члану 19. став 8. Правилника о агентима за играче ФИФА. С обзиром да је утврдио да је спорни уговор ништав правни посао, првостепени суд је одбио као неоснован захтев тужиље.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиље исту одбио, као неосновану и потврдио првостепену пресуду, прихватајући разлоге које је првостепени суд дао за своју одлуку. Поред разлога које је навео првостепени суд, другостепени суд је сматрао да је спорни уговор ништав правни посао јер је противан и члану 29. Правилника о агентима за играче ФИФА, јер је спорним уговором тужиља са туженим ФК „Младост“ Лучани уговорила накнаду од 50% од трансфера играча из туженог ФК „Младост“ Лучани у други фудбалски клуб.

По оцени Врховног касационог суда становиште нижестепених судова се не може прихватити као правилно, јер је засновано на погрешној примени материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према Правилнику о агентима за играче ФИФА, који се примењивао у време када је закључен спорни уговор, агент за играче је физичко лице, које за накнаду, представља играче клубовима у циљу преговарања или поновног преговарања о уговору о раду или представља један клуб другом клубу с циљем да се закључи уговор о трансферу у складу са одредбама из овог правилника. Главом IV чланом 19. наведеног Правилника прописана су права и обавезе агената за играче. Ставом 1. наведеног члана прописано је да агент за играче има право да заступа играча или клуб само уколико је са тим играчем или клубом закључио одговарајући уговор о заступању

у писаној форми. Ставом 4. да ће у уговору о заступању бити изричито наведено ко је одговоран за плаћање агента за играче и на који начин. Биће узети у обзир сви законски прописи који важе на територији савеза. Плаћање искључиво врши клијент агента за играче директно агенту за играче. Међутим, након закључења одређене трансакције, играч се може написмено сагласити да клуб, у његово име, плати накнаду агенту за играче. Плаћање које се врши у име играча мора бити у складу са општим условима плаћања које су договорили играч и агент за играче. Ставом 8. прописано је да у обављању своје делатности агенти за играче су дужни да избегавају сваки сукоб интереса. Агент за играче може да заступа интересе само једне стране у одређеном послу. Агенту за играче је нарочито забрањено да има уговор о заступању, уговор о сарадњи или заједнички интерес са једном од других страна или са једним од агената за играче друге стране који учествују у трансферу или испуњењу уговора о раду. Главом VI Правилника, прописана су права и обавезе клубова, а чланом 29. ограничења у погледу плаћања и преноса права и потраживања. Ставом 1. наведеног члана прописано је да дужник (клуб) не може агенту за играче да плаћа, било у целисти, било делимично, никакво обештећење, укључујући и обештећење (накнаду) за трансфер, надокнаду за обуку и развој играча или накнаду по принципу солидарности које се плаћају везано за трансфер играча из једног клуба у други, чак ни ради измирења износа који агенту за играче дугује клуб – дужник који је ангажовао агента у својству повериоца. Овај принцип такође важи, али се не ограничава само на то, и за камате које се дугују по основу обештећења за трансфер или за будуће вредности трансфера играча.

Тужила тужбом тражи да се обавезу тужени да јој на име дуга исплате 375.000 евра са припадајућом каматом, јер то представља половину новца који су тужени добили од укупног трансфера фудбалера ББ из туженог ФК „Младост“ Лучани у ФК „ВВ“ из ..., а све по уговору који је тужила закључила са туженим ФК „Младост“ Лучани 05.07.2014.године.

Тужила и тужени ФК „Младост“ Лучани закључили су спорни уговор 05.07.2014. године, у ком уговору је наведено да су уговором ближе регулисана права и обавезе тужиле, као агента који заступа играча ББ. Чланом 1. уговора констатовано је да су се уговорне стране споразумеле да ће будући трансфер играча бити договорен на обострану корист клуба и играча, а чланом 2. да новчана накнада од трансфера играча припада по пола клубу и агенту у односу 50% према 50%. Када се пође од напред цитираних одредби Правилника о агентима за играче ФИФА и садржине спорног уговора закљученог 05.07.2014. године, то следи да се у овом случају ради о грађанско правном уговору и то неименованом уговору облигационог права, јер из садржине спорног уговора произлази да иако је у уговору наведено да је тужила иступала као агент за играча, да су уговором регулисана међусобна права и обавезе тужиле и туженог ФК „Младост“ Лучани и то под одложним условом, који је у време закључења уговора био неизвестан. Стога се на тај уговорни однос не могу применити одредбе Правилника о агентима за играче ФИФА, па се не може прихватити као правилан закључак нижестепених судова да је спорни уговор ништав правни посао, јер је закључен супротно одредбама Правилника о агентима за играче ФИФА. Да се ради о неименованом уговору грађанског права закључили су и нижестепени судови приликом оцене приговора ненадлежности суда истакнутог од стране тужених, јер су сматрали да за решавање спора не може бити надлежна Комисија за решавање спорова на националном нивоу између агента и играча или клуба и агента, већ суд.

С обзиром да је побијана пресуда донета погрешном применом материјалног права, што за последицу има непотпуно утврђено чињенично стање, то су нижестепене пресуде укинуте у целости, будући да одлука о тужбеном захтеву зависи од одлуке о противтужбеном захтеву.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од коначног исхода спора.

Првостепени суд ће у поновном поступку, ради правилне примене материјалног права утврдити околности закључења и садржину спорног уговора, испитати правну природу спорног уговора и истражити праву вољу уговорних страна, као и друге релевантне околности. При том ће имати у виду да се сходно члану 99. Закона о облигационим односима при тумачењу спорних одредби не треба држати дословног значења употребљених израза, већ треба истражити заједничку намеру уговарача и одредбе тако разумети како то одговара начелима облигационог права прописаним Законом о облигационим односима. Нејасне одредбе у случају када је уговор закључен према унапред одштампаном садржају или када је уговор био на други начин припремљен и предложен од једне уговорне стране, тумаче се у корист друге стране, на основу члана 100. Закона о облигационим односима. Након тога, првостепени суд ће донети нову одлуку о противтужбеном захтеву тужених и тужбеном захтеву тужиле и трошковима поступка.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, применом члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Старајина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић